

Endringer – budsjett og økonomiplan

Sølvi Mogseth – Fylkesmannens Kommunal- og
samordningsstab

Fylkesmannen i Agder

20.mai 2019

Fra Tildelingsbrev for 2019 – 3.3.1.4.1:

«Fylkesmannen skal veilede kommuner, folkevalgte og private i ny kommunelov og tilhørende forskrifter når disse trer i kraft, og må sørge for god og oppdatert kompetanse i ny kommunelov med tilhørende forskrifter»

Fylkesmannens oppdrag

- Tilbakemeldingsbrev på budsjett- og økonomiplan for 2019
- Ordfører- og rådmannsmøte
- Fagsamling for kommunens økonomiavdelinger
- Veiledning til enkeltkommuner

Overordnede hensyn i ny kommunelov

- Ikke binde opp neste kommunestyre
- Trygghet for at kommunen skal kunne innfri sine forpliktelser
- Langsiktig økonomisk bærekraft
- Tidlige grep ved merforbruk

General-bestemmelser for økonomi-forvaltningen

- Økonomisk handleevne
- Samordnede og realistiske planer
- Forvalte finansielle midler og gjeld

Endringer i sentrale bestemmelser for budsjett- og økonomiplan

- Finansielle måltall eller handlingsregler
- Vise utviklingen i kommunens økonomi
- Økt krav til økonomiplanens innhold
- Minimumsavdrag

«Trygge det
finansielle
grunnlaget for
kommunenes
produksjon av
velferdstjenester»
(St. prp. 46 L)

Beskrive utviklingen i økonomi, gjeld og andre langsiktige forpliktelser

§ 14-1: «Kommuner og fylkeskommuner skal forvalte økonomien slik at den økonomiske handleevnen blir ivaretatt over tid.»

§ 14-4: «Økonomiplanen skal vise hvordan langsiktige utfordringer, mål og strategier i kommunale og regionale planer skal følges opp.»

Finansielle handlingsregler eller måltall

- Lokalt tilpassede
- Langsiktige
- Hvilke indikatorer skal brukes?
  - Netto driftsresultat
  - Gjeldsgrad
  - Disposisjonsfond

Økt krav til økonomiplanens innhold

- Balanse
- Realistisk, fullstendig og oversiktlig
- Lik krav som for årsbudsjettet
- 4-årig plan

Strengere krav til minimumsavdrag

- Samsvar mellom avdrag og kapitalslit
- Skal betales

Er Agderkommunene i rute til å kunne oppfylle ny kommunelov?

- Finansielle handlingsregler/måltall
- Obligatoriske oversikter for hele økonomiplanperioden
- Strengere krav til minimumsavdrag
- Beskrive utviklingen i økonomi, gjeld og andre langsigte forpliktelser:

Utviklingstrekk i kommuneøkonomien

- *Resultater 2015 tom 2018*
- *Vedtatt økonomiplan 2019-2022*

Jostein Nordhus, Fylkesmannens Kommunal- og
samordningsstab

Fylkesmannen i Agder

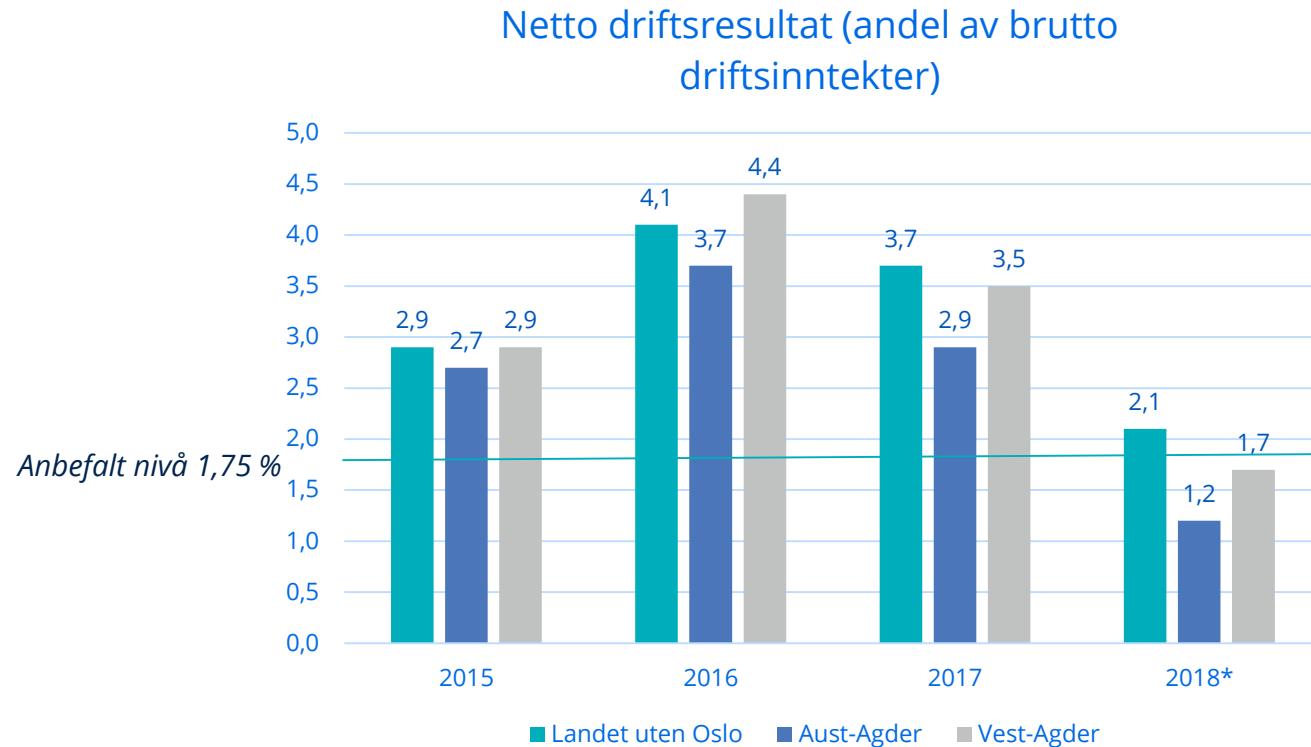

20.mai 2019

Gode resultater 2015 til 2018

Netto driftsresultat Agder ift landet og anbefalt nivå

*2018-tallene er ureviderte

ÅRSAKER:

For de fleste kommuner:

- Merskattevekst
- Pensjonsoppgjør

Gode resultater 2015 til 2018

Annonse

Kommunal Rapport

Havbru-kommuner går fram i Økonomibarometeret

KOMMUNEBAROMETRET. Det nye havbruksfondet gir kommunene inntekter fra oppdrettsnæringen, og setter et klart preg på økonomien i Kommune-Norge i 2018, viser Økonomibarometret fra Kommunal Rapport.

Ole Petter Pedersen
Anne Rødvang

21.3.2019 08:23

[f](#) [t](#) [in](#) [e](#)

ÅRSAKER:

For de fleste kommuner:

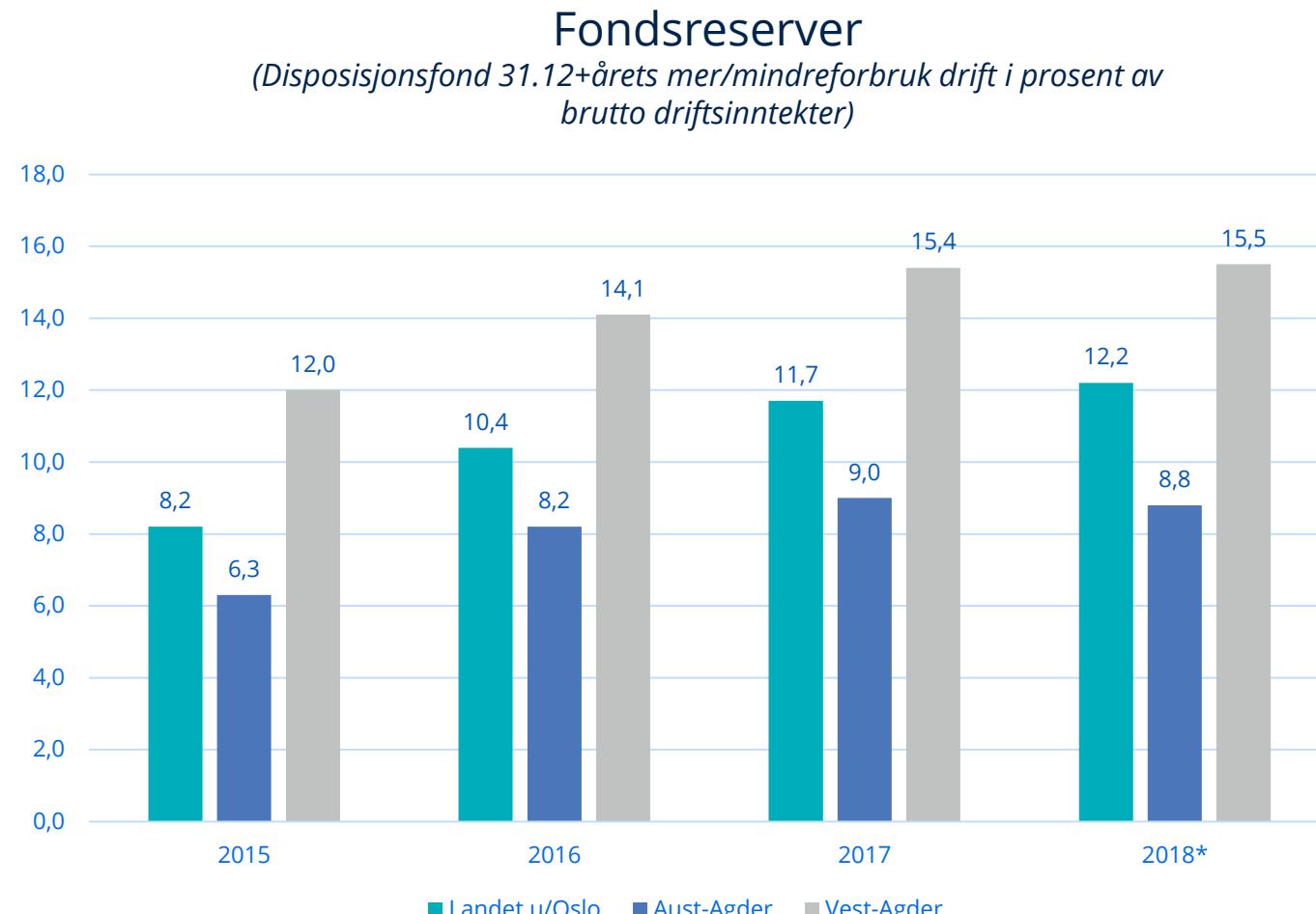
- Merskattevekst
- Pensjonsoppgjør

For enkeltkommuner/ noen kommuner:

- Gevinster på finansielle plasseringer (2015-2017)
- Havbruksfondet

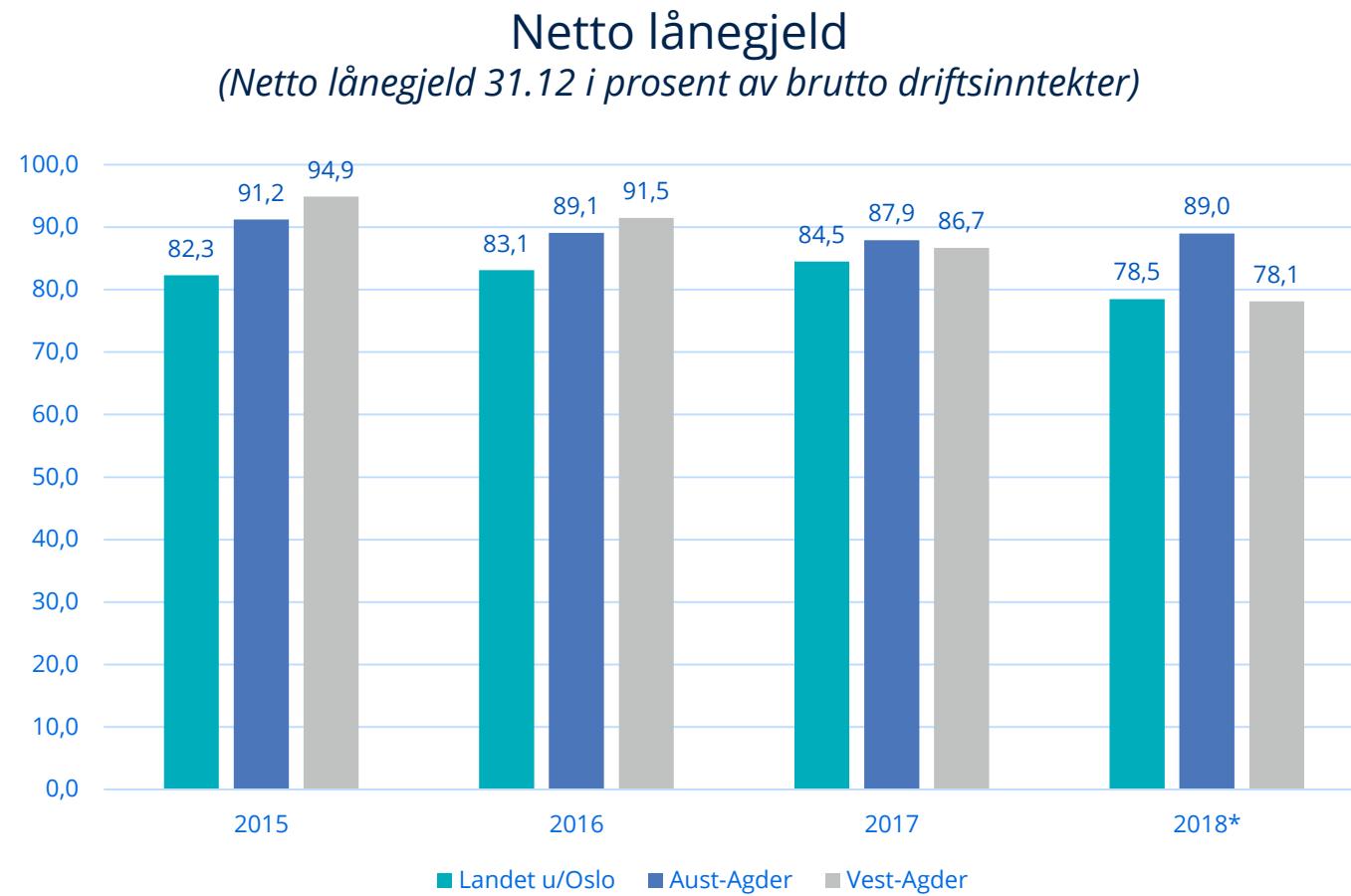

Hva har dette betydd for fondsreservene?

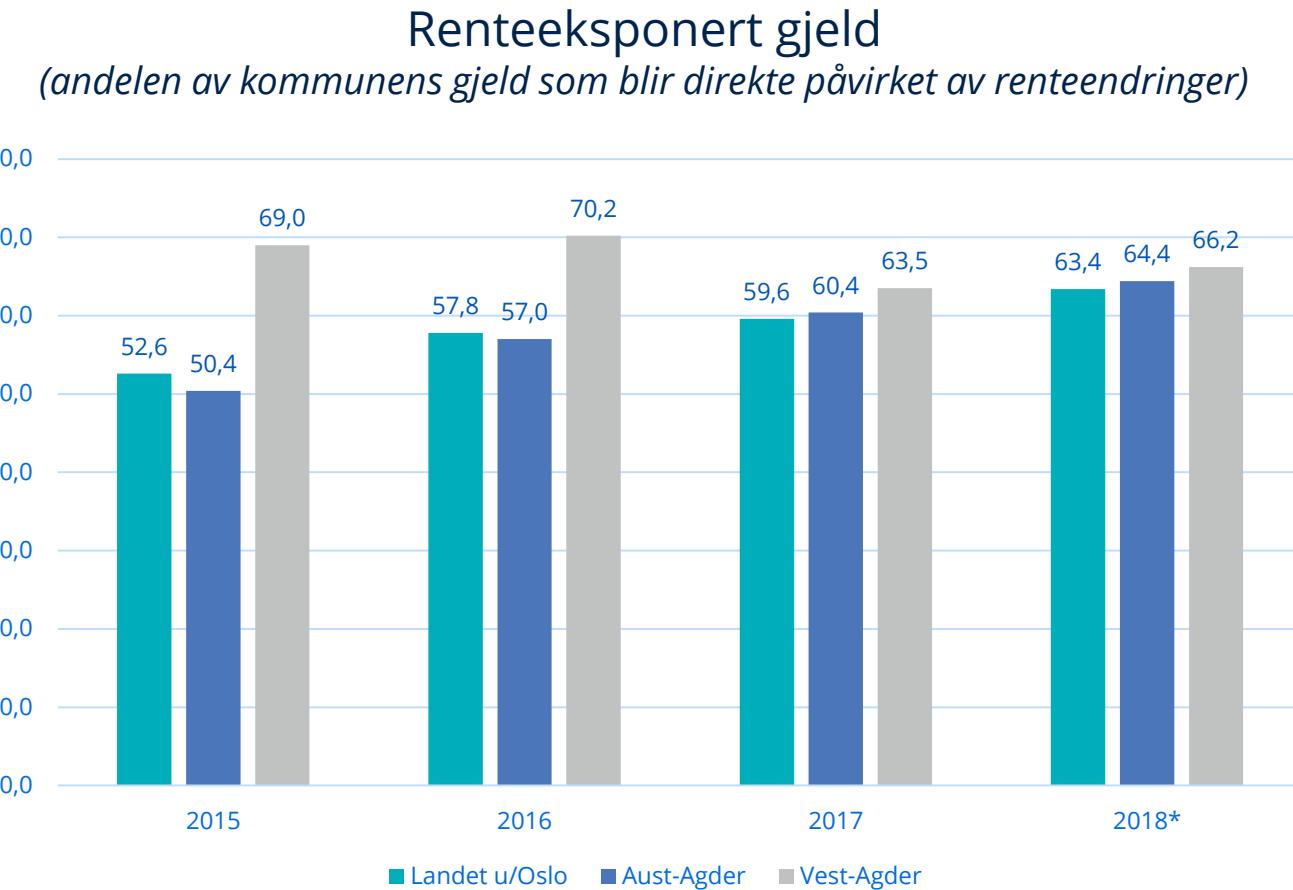
Hva har dette betydd for gjeldsutviklingen?

*2018-tallene er ureviderte, og inkluderer ikke balansedata for særbedrifter

Hva har dette betydd for gjeldsutviklingen?

*2018-tallene er ureviderte, og inkluderer ikke balansedata for særbedrifter

Økonomiplanene 2019-2022 – hva er vedtatt?

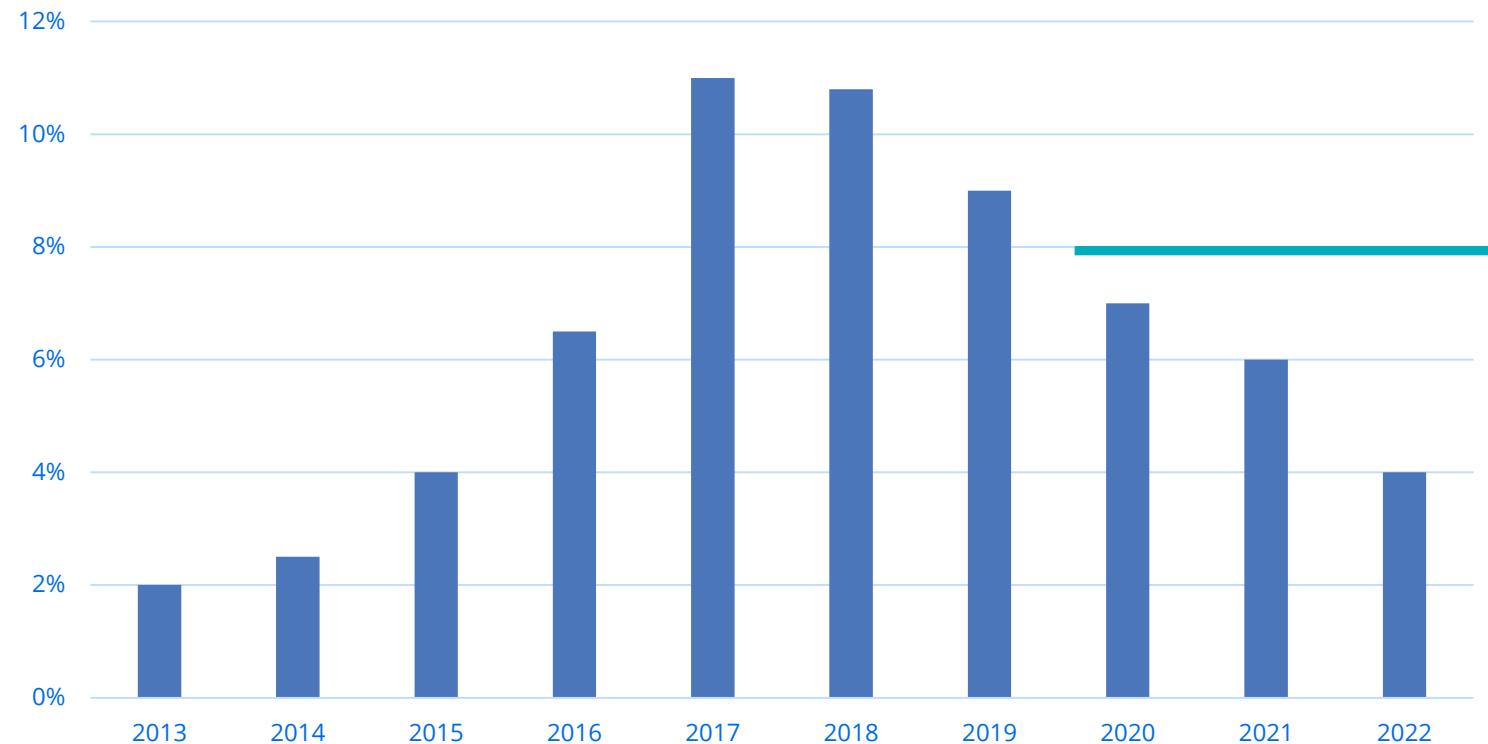
Reduserte fondsreserver

Økt gjeld

Passer bra med nye handlingsregler fra 2020?

ILLUSTRASJON: Utvikling fondsreserver X kommune

Eks: Vedtar
handlingsregel for
minimum 8 %
fondsreserver
høsten 2019 (iht ny
kommunelov)

Handlingsregler Kristiansand kommune

Bystyret har vedtatt følgende overordnede måltall for økonomistyring i Kristiansand kommune:

- Kommunens korrigerte netto driftsresultat bør være på 1,75 % av driftsinntektene.
- Det sentrale disposisjonsfondet bør utgjøre 2 % av sum driftsinntekter.
- **Det settes et tak på netto lånegjeld på 5,43 milliarder kroner for 2019. Lånetaket justeres 2,5 % årlig fra og med 2019.**
- Avkastingen på Energiverksfondet ut over budsjettet nivå (nominell vekst på 4 prosent) avsettes som buffer inntil det er opparbeidet en buffer på 10 prosent av fondets størrelse.
- Akkumulert premieavvik minus avsatte midler på fond for amortisering av premieavviket, opprettholdes på nivået i 2011 (243,5 mill. kr).

Handlingsregler Evje og Hornnes kommune

Handlingsregel for gjeld: et tak for gjelda på 80 % av inntektene, samtidig som det skal være 15 % egenkapital i investeringene.

Netto driftsresultat er også omtalt i handlingsregelen:

- «Administrasjonen bør legge fram et budsjettforslag med minimum 1,75 % netto driftsresultat.»

Neste - økonomibestemmelsene i ny kommunelov:

- Fagdager økonomisjefer/økonomimedarbeidere
  - Arendal 6.juni
  - Kristiansand 12.juni

2.halvår: Videre veiledning i enkeltkommuner etter behov

Fylkesmannen i Agder

[Facebook](#) Fylkesmannen i Agder
[Nettside](#) fylkesmannen.no/av